

# Dohoda o vině a trestu

## Abstrakt

Tématem rigorózní práce je dohoda o vině a trestu, jakožto jeden z konsensuálních způsobů řešení trestních věcí. Tento institut na jedné straně budí jisté kontroverze stran jeho aplikace, na druhé straně však jde o prvek moderního trestního řízení, který usnadňuje cestu trestním řízením jak orgánům činným v trestním řízení, tak samotnému obviněnému. Současně může být sjednání dohody o vině a trestu prostředkem k dosažení cílů restorativní justice a rovněž je jedním z prostředků racionalizace trestní justice. Tato rigorózní práce si mimo jiné klade za cíl poskytnout čtenářům komplexní náhled na institut dohody o vině a trestu se zhodnocením dopadu jeho aplikace na jednotlivé zásady trestního řízení a jeho srovnáním v kontextu jiných právních úprav, či jiných obdobných tuzemských institutů.

První část práce se zabývá zařazením dohody o vině a trestu v rámci jiných alternativních způsobů řešení trestních věcí v České republice. Následuje přiblížení vývoje institutu v jednotlivých letech po jeho inkorporaci do českého trestního řádu a prezentace významné novely provedené zákonem č. 333/2020 Sb., která v důsledku změny podmínek pro aplikaci dohody o vině a trestu měla pozitivní efekt na počet sjednaných dohod v dalších letech. Obsahem první části je také pojednání o současné právní úpravě dohod a jednotlivých podmínkách její aplikace.

Druhá část je věnována procesu sjednávání dohody o vině a trestu, na kterou vzápětí navazuje část třetí týkající se procesu schvalování dohody soudem.

Čtvrtá část popisuje důsledky, které má sjednání dohody o vině a trestu, potažmo její schválení soudem. Tyto jsou do jisté míry odlišné oproti těm, ke kterým by došlo při vyřízení věci ve standardním řízení, ať už jde o omezení práva podat odvolání, popřípadě změnu procesního postavení ve skupinových trestních věcech.

Jelikož je dohoda o vině a trestu jedním z alternativních způsobů řešení trestních věcí a nedochází tak k provedení standardního řízení s plným uplatněním všech zásad trestního řízení má aplikace institutu dopad ve větší či menší míře i na jednotlivé zásady trestního řízení, čemuž je věnována část pátá. Nejvíce pozornosti si v této části zaslouží zásada presumpce nevinoty a zásada materiální pravdy, které jsou v důsledku aplikace dohody o vině a trestu nejvíce dotčeny, a to zejména ve prospěch zásady rychlosti a hospodárnosti trestního řízení.

Šestá část práce čtenáři nabízí srovnání institutu se zahraničními právními úpravami, přičemž pro srovnání byla vybrána jedna právní úprava náležející do angloamerického systému práva, a to *plea bargaining* aplikovaná v USA a jedna z rodiny kontinentálního systému práva, konkrétně *dohoda o vině a trestu* na Slovensku.

Poslední, sedmá část je zaměřena na zhodnocení současné právní úpravy v kontextu jiných vybraných konsensuálních způsobů řešení trestní věci, když dohoda o vině a trestu se v některých aspektech překrývá s institutem prohlášení viny. Na to navazuje podkapitola zabývající se aktuálně zmiňovanými problémy stran aplikace dohody o vině a trestu a možnými návrhy na změnu právní úpravy *de lege ferenda*.